

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

Рішення вченої ради Сумського державного університету з питання:
«Реалізація програм академічної мобільності, навчання іноземних громадян,
інших форм діяльності в міжнародному освітньому просторі – важлива
складова успішності університету та його випускників»

Заслухавши доповідь начальника ОМУ Юскаєва В.Б. та директора ДМО Божко М. О., виступи підчас обговорення, вчена рада констатує, що реформування системи вищої освіти в Україні, яке спрямоване на суттєве підвищення її якості, потребує більш активної інтеграції освітнього процесу університету до міжнародної академічної спільноти та міжнародного виміру вищої освіти.

Університет має певні здобутки щодо участі у програмах міжнародної академічної мобільності. На 15 % зросла кількість учасників програм міжнародної студентської академічної мобільності (2012 рік – 57; 2013 – 96; 2014 – 114), збільшилася кількість міжнародних грантів (2013 рік - 137, 2014 – 156), на 23 % зросла кількість співробітників, що приймали участь у програмах міжнародної академічної мобільності (2013 рік – 70, 2014 – 92), збільшилась кількість іноземних громадян, що здійснювали викладацьку роботу у СумДУ (2013 рік – 30, 2014 рік – 31(ІФСК, ФЕМ, ЕЛІТ, ТЕСЕТ, Медичний інститут)), виконується 20 грантових програм освітньої спрямованості (у тому числі, 6, за якими проводиться адаптація існуючих освітніх програм до європейських стандартів або розроблення нових) проводиться активна робота в напрямку реалізації спільних наукових проєктів, розробки навчальних планів та програм для контингенту студентів, які навчаються за програмами академічної мобільності. Створені нормативна база, що регламентує процедури реалізації програм міжнародної академічної мобільності, зокрема прийнято «Положення про академічну мобільність студентів», та структурний підрозділ (група організації міжнародного академічного співробітництва), що їх супроводжує.

В той же час, темпи розвитку академічної мобільності на деяких факультетах є недостатніми. Так, аналіз результатів за видами академічної мобільності свідчить про незначну частку учасників довгострокових форм навчання (18 % від загального обсягу учасників). Лише студенти 12 спеціальностей 4-х факультетів (ІФСК, ЕЛІТ, ФЕМ, ТЕСЕТ) проходили довгострокове навчання за програмами академічної мобільності, технології визнання результатів навчання за цими програмами застосовувалися лише на факультеті економіки та менеджменту (кафедри управління, ЕБА, МУІД). Незначною є чисельність учасників програм короткострокового навчання (2013 рік – 43, 2014 – 24), зменшилися показники кількості викладачів університету, що здійснювали викладацьку роботу за кордоном – 2013 рік – 17, 2014 рік – 11; іноземних громадян, що проходили навчання (стажування) на базі СумДУ за програмами академічної мобільності – 2013 рік – 40, 2014 рік – 15 (ІФСК, ФЕМ).

Протягом останніх років відбулося значне зростання чисельності іноземних громадян, які навчаються у СумДУ (з 866 осіб у 2009 р. до 1440 осіб на початок 2015 р.). При цьому за останній рік зменшилась кількість іноземців, які навчаються за заочною (дистанційною) формою навчання, недостатньою є кількість іноземних громадян, що навчаються в аспірантурі. Також актуальним є і розширення

географії країн, з яких навчаються іноземні студенти, передусім із країн Європи та Америки.

На сьогоднішній день в університеті започатковані англomовні проекти за спеціальностями «Лікувальна справа», «Менеджмент організацій і адміністрування», «Економіка докiлля і природних ресурсів», «Інформатика», «Маркетинг», «Фізична і біомедична електроніка», «Інформаційні технології проектування». Загальна кількість іноземних студентів, що навчаються англійською мовою складає близько 600 осіб. У той же час незначною є кількість іноземних студентів, які навчаються англійською мовою за ОКР «магістр» (2014 р. – 4 чол., 2015 р. – 9 чол.). Потреба розширення академічної мобільності зумовлює і необхідність максимального узгодження освітніх програм СумДУ з освітніми програмами університетів Європи. Особливо актуальним наразі є підвищення зацікавленості європейських університетів-партнерів до магістерських програм СумДУ.

Успішна діяльність університету на міжнародному ринку освітніх послуг неможлива без суттєвого підвищення рівня організації навчального процесу, його сучасного і повного навчально-методичного забезпечення, підвищення вимог до рівня підготовки іноземних громадян.

Іноземні громадяни, які навчаються у СумДУ, є частиною загальноуніверситетської спільноти. Залучення іноземців до культурно-мистецьких та спортивних заходів, що проводяться в університеті, також є важливою передумовою успішної профорієнтаційної роботи спрямованої на збільшення кількості іноземних громадян, які навчаються в університеті.

Враховуючи вищевикладене, та з метою розширення перспектив щодо реалізації програм академічної мобільності, навчання іноземних громадян та інших форм діяльності в міжнародному освітньому просторі, вчена рада університету

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Рекомендувати проректору з науково-педагогічної роботи Любчаку В.О., начальнику організаційно-методичного управління Юскаєву В.Б. разом з інститутами (факультетами) та кафедрами проводити більш системну роботу щодо пошуку нових механізмів розширення цільової аудиторії серед іноземних студентів – учасників програм міжнародної академічної мобільності, в тому числі:

- розширити представлення інститутів (факультетів) та кафедр в інтернет-просторі в якості маркетингового інструменту просування освітніх послуг СумДУ в міжнародний простір.
- здійснювати регулярне розміщення інформації про використання передових освітніх технологій викладачами СумДУ на зовнішніх сайтах партнерів, освітніх порталах, сайтах програм та проектів.
- підвищувати якість англomовного веб-представництва кафедр, як одного з головних шляхів доступу іноземних студентів до змісту навчальних програм СумДУ та навчально-методичних матеріалів.

2. З метою залучення іноземних громадян до навчання за програмами академічної мобільності СумДУ проректору з науково-педагогічної роботи Любчаку В.О., начальнику організаційно-методичного управління Юскаєву В.Б. разом директорами інститутів (деканами факультетів) та завідувачами випускових кафедр організувати системну роботу щодо організації та проведення міжнародних літніх (зимових) шкіл, академій, тренінгів, з залученням іноземних лекторів. Директорам

інститутів (деканам факультетів), завідувачам випускових кафедр підготувати відповідні пропозиції та надати їх до групи організації міжнародного академічного співробітництва в термін до 30.06.2015 р.

3. Проректору з науково-педагогічної роботи Любчаку В.О., начальнику організаційно-методичного управління Юскаєву В.Б. разом з директорами інститутів (деканами факультетів) протягом року вжити заходів щодо залучення українських ВНЗ-партнерів до співпраці за програмами внутрішньої академічної мобільності.

4. Звернути увагу інститутів (факультетів), кафедр та організаційно-методичного управління на доцільність більш активного застосування дистанційних технологій навчання при реалізації програм міжнародної академічної мобільності. Насамперед передбачати можливість застосування дистанційних курсів для опрацювання окремих дисциплін навчального плану СумДУ, їх розділів, проведення контролю знань тощо, під час навчання у ВНЗ-партнері за програмами академічної мобільності.

5. З метою підвищення якості підготовки фахівців, забезпечення гнучкості навчальних планів, їх адаптованості до програм навчання у вишах Європи та поліпшення впровадження технологій визнання та трансферу кредитів за програмами міжнародної академічної мобільності зокрема, у формі довгострокового навчання, начальнику НМВ Скляр І.Д., методичним комісіям інститутів (факультетів), завідувачам випускових кафедр при розробці начальних планів нового покоління (навчальні плани 2015 року прийому) рекомендувати застосування змістовно-модульної структури планів та впровадження підготовки фахівців за освітньо-науковими та освітньо-професійними програмами освітнього рівня «магістр», як правило, з обсягом 120 кредитів ЄКТС.

6. Начальнику відділу міжнародного співробітництва Кириченку К.І. протягом року вжити заходів щодо залучення університету до міжнародних стипендіальних програм та грантових проектів, що підтримують академічну мобільність осіб, що навчаються, викладачів та співробітників, а також тематичного розширення грантових програм освітньої спрямованості.

7. Директорам інститутів (деканам факультетів) на виконання рішення вченої ради від 17.10.2013 р. з питання «Про стан та завдання щодо розвитку міжнародної діяльності університету» активізувати роботу щодо міжнародної акредитації освітніх програм перед усім тих, що за грантовими програмами освітньої спрямованості адаптуються до європейських освітніх стандартів.

8. З метою залучення іноземних фахівців до викладацької роботи в СумДУ першому проректору Карпуші В.Д. та начальнику відділу кадрів Крупиній О.Є. в термін до 01.05.2015 р. організувати розміщення оголошень про вакантні посади ПВС на сайті СумДУ англійською мовою.

9. Продовжити пошук додаткових мотиваційних механізмів, в тому числі матеріального заохочення, в частині розширення переліку іноземних партнерів, залучення іноземних фахівців до викладацької роботи в СумДУ.

10. При організації роботи щодо залучення іноземних громадян на навчання у СумДУ пріоритетними вважати завдання щодо подальшого збільшення:

– контингенту іноземних студентів та розширення напрямків їх підготовки за

- заочною та дистанційною формами навчання;
- контингенту іноземних студентів денної форми навчання, насамперед за рахунок зростання контингенту осіб, які навчаються за немедичними напрямками підготовки;
- кількості іноземних громадян – аспірантів, докторантів, стажистів, які навчаються в університеті;
- кількості країн, з яких прибули іноземці на навчання до СумДУ, насамперед із країн Європи та Америки.

11. Директору департаменту міжнародної освіти Божко М.О. вжити заходів щодо активізації профорієнтаційної роботи серед іноземних громадян, зокрема в термін до 01.07.2015 р. розробити:

- сайт структурного підрозділу, на якому розміщувати профорієнтаційні матеріали, адаптовані до іноземного контингенту абітурієнтів;
- інформаційно-рекламні матеріали для профорієнтаційної роботи, з врахуванням необхідності розширення освітньої географії країн, з яких іноземні громадяни прибувають на навчання до СумДУ.

12. З метою розширення контингенту іноземних студентів першому проректору Карпуші В.Д. та директорам інститутів (деканам факультетів) провести комплекс заходів щодо розширення переліку спеціальностей:

- з дистанційною формою навчання, з адаптацією матеріалів дистанційного навчання для російськомовного та англomовного контингенту іноземних студентів;
- освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» з наскрізним англomовним навчанням.

13. Директорам інститутів (деканам факультетів), завідувачам випускових кафедр вживати заходів щодо підвищення рівня організації та контролю навчального процесу з підготовки іноземних громадян та постійного оновлення його навчально-методичного забезпечення.

14. Директорам інститутів (деканам факультетів), завідувачам випускових кафедр та директору ДМО Божко М.О. забезпечити системну роботу по наповненню та підтриманню в актуальному стані бази даних випускників іноземців.

15. З метою укріплення атмосфери толерантності, у тому числі, як міжнаціональної та конфесіональної серед представників різних національностей, що навчаються в СумДУ, проректорам за відповідними напрямками діяльності, ДМО та інститутам (факультетам) сприяти більш активному залученню іноземних громадян, які навчаються у СумДУ, до спортивно-масових та культурно-мистецьких заходів.

16. Рекомендувати студентському ректорату більш активне залучення іноземців, які навчаються в університеті, до діяльності органів студентського самоврядування.

Схвалено вченою радою СумДУ.
Протокол №9 від 26 березня 2015р.

Голова вченої ради

Васильєв А.В.

Вчений секретар

Рубан А.І.